

Uzasadnieni

W pozwie z dnia 10 sierpnia 2015 roku powód Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych (...) M. S., T. S., Przedsiębiorstwo – (...) – Budowlane Spółki Jawnej z siedzibą w K. oraz M. S. i T. S. kwoty 10.489,44 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 29 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strona powodowa zawarła umowę ubezpieczenia należności handlowych (...) ze sprzedawcą towarów jako ubezpieczającym. W myśl zawartej umowy ubezpieczenia strona powodowa, jako ubezpieczyciel, była zobowiązana do wypłaty ubezpieczającemu odszkodowania w wypadku, gdyby jego dłużnik opóźnił się ze spłatą za dostarczony towar. Pozwana spółka zakupiła i odebrała towary od ubezpieczającego, na dowód czego strona powodowa dołączyła do pozwu kserokopię faktury VAT i dokumenty wz. W związku z tym, iż faktura nie została opłacona, ubezpieczający zgłosił szkodę, zaś w strona powodowa z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia wypłaciła ubezpieczającemu odszkodowanie. W konsekwencji tego, według stanowiska strony powodowej, z dniem wypłaty odszkodowania przeszło na nią roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości zapłaconego odszkodowania (regres ubezpieczeniowy), co znajduje oparcie w treści art. 828 k.c. oraz § 7 OWU. Wobec bezskuteczności podjętych działań windykacyjnych, strona powodowa wezwała pozwanych do dobrowolnej zapłaty pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Pomimo wezwania, pozwani nie zapłacili żadnej należności, ani nie zgłosili zastrzeżeń, co do zasadności roszczenia.

(pozew k. 2-5)

W dniu 21 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w W. w sprawie o sygnaturze II Nc 19069/15 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał aby pozwani R. M. S., T. S., Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna z siedzibą w K. oraz M. S. i T. S. zapłacili solidarnie na rzecz Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 10.489,44 złotych wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 29 lipca 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 548,25 tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 417 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(nakaz k. 65)

W sprzeciwie od powyższego nakazu pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwani wskazali, że żądanie pozwu nie zostało udowodnione, gdyż powód przedstawił jedynie kserokopie dokumentów, niepoświadczone za zgodność z oryginałem, które nie mogą być dowodem w sprawie. Pozwani podnieśli również, że nie zostały wykazane przesłanki ich odpowiedzialności. tj. zawarcie umowy sprzedaży, zaistnienie szkody w majątku ubezpieczającego oraz związek przyczynowy pomiędzy zawarciem powyższej umowy a zaistnieniem szkody. Dodali także, że osoby odbierające zamówiony towar nie były umocowane do reprezentowania pozwanej spółki. Zdaniem pozwanych brak było również podstaw do żądania odszkodowania w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.

(sprzeciw k. 67-73)

Sąd uznał za ustalone następujące okoliczności:

M. K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) zawarł jako ubezpieczający z Towarzystwem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia (...) 2010, potwierdzoną polisą nr (...). Zgodnie z treścią powyższej umowy ubezpieczyciel zobowiązał się do wypłaty ubezpieczającemu odszkodowania, jeżeli ubezpieczający nie otrzyma płatności z tytułu sprzedaży towarów lub usług w wyniku potwierdzonej bądź faktycznej niewypłacalności klienta.

(wniosek 99-102, polisa k. 103)

Stosownie do § 1 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia ubezpieczeniem objęte były bezsporne należności z tytułu sprzedaży lub dostawy towarów oraz świadczenia usług, które powstały w okresie obowiązywania umowy, o ile spełniono pozostałe warunki umowy ubezpieczenia. Ochrona nie obejmowała podatków, z wyjątkiem podatku od towarów i usług. Zgodnie z § 5 pkt 1 i § 6 tego dokumentu podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania było otwarte saldo należności objętych ubezpieczeniem w dniu zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Wysokość szkody miała zostać pomniejszona o udział własny ubezpieczającego w wysokości 20%. Zgodnie z treścią § 7 OWU, wszystkie prawa ubezpieczającego, do wysokości wypłaconego odszkodowania, w stosunku do klienta albo innej osoby trzeciej, wraz z ustanowionymi zabezpieczeniami, z chwilą zapłaty odszkodowania z mocy prawa miały przejść na ubezpieczyciela

(OWU k. 107-113)

Umowa obowiązywała od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia 31 lipca 2015 roku.

(polisa k. 103)

W dniu 14 października 2014 roku (...) M. S., T. S., Przedsiębiorstwo – (...) – Budowlane Spółka Jawna z siedzibą w K. skierowała do M. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) zamówienie na towar w postaci separatora lamelowego (...)40/400-4,0. W zamówieniu wskazano, że osobą odbierającą urządzenie będzie Z. S..

(zamówienie k. 95-96)

Towar został dostarczony zamawiającemu w dniu 20 października 2014 roku przez A. Z. i wydany Z. S..

(potwierdzenie wydania k. 96-98, zeznania świadka A. Z. k. 143-144)

W dniu 29 października 2014 roku sprzedawca wystawił fakturę VAT za dostarczone urządzenie na kwotę 13.118,80 złotych z terminem płatności do dnia 13 grudnia 2014 r.

(faktura VAT k. 115)

Z uwagi na brak zapłaty należności wynikającej z powyższej faktury ubezpieczający w dniu 15 lipca 2015 roku zgłosił ubezpieczycielowi szkodę w wysokości 13.111,80 złotych.

(zgłoszenie k. 114)

W piśmie z dnia 22 lipca 2015 roku ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność ustalając wysokość odszkodowania na kwotę 10.489,44 złotych.

(pismo k. 112-113)

W dniu 28 lipca 2015 roku ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie ubezpieczającemu.

(potwierdzenie wypłaty k. 50)

W piśmie z dnia 5 sierpnia 2015 roku Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna wezwała (...) M. S., T. S., Przedsiębiorstwo – (...) – Budowlane Spółkę Jawną do zapłaty kwoty 10.489,44 złotych do dnia 8 sierpnia 2015 roku. Należność nie została uiszczona.

(wezwanie k. 51-52)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez stronę powodową oraz zeznań świadka A. Z.. Strona pozwana kwestionowała załączone do pozwu dokumenty wskazując, że są one jedynie

kserokopiami, które nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem. Należy jednak zwrócić uwagę, że wraz z odpowiedzią na sprzeciw powód przedstawił ponownie kserokopie dokumentów powołanych w pozwie wraz z poświadczeniem ich zgodności z oryginałem dokonany przez radcę prawnego. Powyższe dokumenty spełniają więc wymogi określone w art. 129 § 2 k.p.c. Strona pozwana nie zażądała przedłożenia ich oryginałów stosownie do treści art. 129 § 4 k.p.c., a sąd nie znalazł podstaw aby czynić to z urzędu. Wskazane dokumenty nie mogą zostać uznane za spóźnione. W świetle art. 129 § 1 k.p.c. strona powołująca się w piśmie na dokument obowiązana jest na żądanie przeciwnika złożyć oryginał dokumentu w sądzie jeszcze przed rozprawą. Z kolei zgodnie z art. 217 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba, że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Powód już w pozwie powołał się na dokumenty, które stanowią dowód w niniejszej sprawie i załączył ich kserokopie. Konieczność przedstawienia oryginałów lub poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii tych dokumentów powstała dopiero wobec twierdzeń pozwanych zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty. W związku z powyższym należy uznać, że nie mogą zostać uznane za spóźnione.

Odnosząc się do dowodu w postaci zamówienia na towar z dnia 14 października 2014 r. załączonego dopiero w odpowiedzi na sprzeciw powód wskazał, że oryginał tego dokumentu znajduje się w posiadaniu pozwanych oraz złożył wnioski o zobowiązanie ich do złożenia tego dowodu. Pozwani nie zakwestionowali tego dokumentu. Nie może on zostać również uznany za spóźniony, gdyż potrzeba jego powołania powstała dopiero na skutek podważenia przez pozwanych okoliczności zawarcia umowy sprzedaży z ubezpieczającym. W związku z tym sąd przyjął powyższy dowód za podstawę dokonanych ustaleń faktycznych.

Ponadto zauważyć należy, że pozwani zostali zobowiązani do przedstawienia dokumentów wewnętrznych spółki odzwierciedlających środki produkcji pozostające w dyspozycji przedsiębiorstwa dla celów rozliczeń podatkowych. Dokumentacja ta mogłaby wyjaśnić w sposób ostateczny, czy pozwana spółka traktowała dostarczony towar jako środek własnej produkcji a zatem czy poczuwała się do jego własności. Pozwani dokumentu tego nie przedstawili, co należy, w realiach sprawy tłumaczyć jako odmowę przedstawienia dowodu wskazującego na przybranie w procesie postawy procesowej contra factum proprium. Pozostałe bowiem dowody wprost wskazują na zainteresowanie spółki towarem dostarczonym przez cedenta wierzytelności oraz dostarczeniem go na miejsce uzgodnione w korespondencji mailowej.

Sąd nie znalazł również powodów by kwestionować zeznania świadka A. Z.. Były one jasne i logiczne, a także zgodne z dokumentami zgromadzonymi w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził roszczenia regresowego określonego w art. 828 § 1 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela. Powtórzenie tej regulacji zostało zawarte § 7 OWU, w świetle którego wszystkie prawa ubezpieczającego, do wysokości wypłaconego odszkodowania, w stosunku do klienta albo innej osoby trzeciej, wraz z ustanowionymi zabezpieczeniami, z chwilą zapłaty odszkodowania z mocy prawa miały przejść na ubezpieczyciela

Pozwani nie zakwestionowali faktu zawarcia przez powoda umowy ubezpieczenia z M. K.. Podnosili jednak, że dochodzone roszczenie nie zostało udowodnione, gdyż powód nie wykazał, że doszło do zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy ubezpieczającym a pozwaną spółką. Twierdzenia pozwanych nie są uzasadnione. Powód na dowód swoich twierdzeń przedstawił kserokopię zamówienia złożonego przez pozwaną spółkę, fakturę VAT za sprzedany towar oraz

dokumenty wz, z których wynika, że towar został dostarczony osobie upoważnionej do jego odbioru. Z powyższych dokumentów wynika jednoznacznie, że doszło do zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy ubezpieczającym jako sprzedawcą oraz pozwaną spółką jako kupującym. Potwierdzają one również okoliczność, że ubezpieczający spełnił świadczenie wynikające z tej umowy tj. dostarczył zamówiony towar, który został odebrany przez Z. S.. Odnosząc się do powyższych dowodów pozwani podnosili, że wskazują one, że zamówiony sprzęt został odebrany przez osobę, która nie była uprawniona do reprezentowania pozwanej spółki. Należy mieć jednak na względzie Z. S. został wskazany w zamówieniu z dnia 14 października 2014 r. jako osoba upoważniona do odbioru towaru, co oznacza że był on umocowany przez spółkę do tej czynności. Powód podnosił, że sama spółka potwierdziła odebranie towaru poprzez przyjęcie faktury VAT za zamówiony sprzęt. Zgodnie z wnioskiem dowodowym sąd zobowiązał pozwanych do przedłożenia ewidencji zakupów VAT i deklaracji VAT-7. Nie odpowiedzieli jednak na powyższe wezwanie. W związku z tym sąd na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. uznał, że odmowa przeprowadzenia przez pozwanych dowodu stanowi potwierdzenie faktu, że faktura za zamówiony u ubezpieczającego towar znajduje się w ich posiadaniu, co oznacza, że został on przez nich odebrany.

Powód wykazał również pozostałe przesłanki swojego roszczenia. Przedstawił dokumenty potwierdzające fakt zgłoszenia mu szkody przez ubezpieczającego polegającej na braku zapłaty za zamówiony towar oraz fakt wypłaty odszkodowania.

Pozwani z ostrożności procesowej zakwestionowali jednak wysokość odszkodowania należnego powodowi. Wskazali, że nie powinno ono obejmować kwoty brutto, gdyż ubezpieczający jako zarejestrowany podatnik podatku VAT miał prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Takie twierdzenia są nieadekwatne do okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy, a tym samym są nieuzasadnione. Należy wskazać, że wysokość szkody, która powstała po stronie ubezpieczającego obejmuje cenę za towar, do której zapłacenia była zobowiązana pozwana spółka. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2014 roku poz. 915) ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. W cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Orzecznictwo przywołane w sprzeciwie od nakazu zapłaty dotyczy sytuacji kiedy przedsiębiorca (poszkodowany) jest potencjalnym nabywcą towaru, natomiast w przedmiotowej sprawie przedsiębiorca (ubezpieczający) występuje w roli sprzedawcy. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.2011.177.1054) odpłatna dostawa towarów jest opodatkowana podatkiem od towarów i usług. W związku z powyższym należy uznać, że uwzględnienie w wysokości odszkodowania podatku od towarów i usług było uzasadnione. Pozwani wychodzą ponadto z niesłusznego stanowiska, że powód dochodził zapłaty odszkodowania. Odszkodowanie w rozumieniu art. 805 k.c. zostało wypłacone M. K.. Wypłacając je powód nabył roszczenie przysługujące zaspokojonemu ubezpieczonemu o zapłatę ceny za sprzedany towar. Ta cena obejmowała podatek VAT, w związku z czym również podatek VAT jako czynnik cenotwórczy i składnik ceny został w ten sposób nabyty i mógł być dochodzony w niniejszej sprawie.

W ocenie sądu powództwo jest uzasadnione zarówno w stosunku do pozwanej spółki jawnej, jak i jej wspólników. Zgodnie z art. 22 § 2 k.s.h. każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Z kolei świetle art. art. 31 § 1 i 2 k.s.h. wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Nie stanowi to przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi, zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Powyższe oznacza, że wierzyciel spółki jawnej może jednocześnie wytoczyć powództwo przeciwko spółce jawnej i jej wspólnikom odpowiedzialnym solidarnie za zapowiadania tej spółki. Egzekucja z majątków osobistych tych wspólników będzie jednak możliwa dopiero w sytuacji kiedy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.

Sąd uznał również za zasadne żądanie odsetek za opóźnienie od dnia 29 lipca 2015 roku. Podstawą tego roszczenia jest art. 481 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku w zakresie odsetek od dnia 29 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. w zakresie odsetek

od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Sąd miał na względzie, że termin zapłaty za dostarczony pozwanej spółce towar został ustalony na dzień 13 grudnia 2014 roku. Oznacza to, że od 14 grudnia 2014 roku kupujący pozostawał w opóźnieniu z zapłatą ceny. Powyższe roszczenie sprzedawcy zgodnie z art. 828 § 1 k.c. przeszło z mocy prawa na ubezpieczyciela z chwilą zapłaty odszkodowania w dniu 28 lipca 2015 roku. Zatem powód nabył już przeterminowaną wierzytelność co uprawniało go do naliczania odsetek od chwili nabycia tej wierzytelności (por. art. 509 § 2 k.c.).

Z powyższych względów sąd na podstawie art. 828 § 1 k.c., art. 535 § 1 k.c., art. 481 § 1 k.c. oraz art. 22 § 2 w zw. z art. 31 § 1 i 2 k.s.h. zasądził od R. M. S., T. S., przedsiębiorstwa (...) Spółki Jawnej z siedzibą w K. oraz M. S. i T. S. solidarnie na rzecz Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 10.489,44 złotych wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 29 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 § 1 k.p.c. Na poniesione przez powoda koszty składają się: opłata od pozwu kwocie 525 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 2.400 złotych ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku poz. 490), które w niniejszej sprawie ma zastosowanie na mocy § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych. Stosownie do art. 105 § 2 k.p.c. sąd nałożył na pozwanych solidarny obowiązek zwrotu kosztów procesu.

Ze względu na powyższe motywy orzeczono jak w sentencji.